

Kłobuck, dnia 14 marca 2018 roku

SPRAWOZDANIE z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za rok 2017

1. *Organ do którego kierowane jest sprawozdanie* : Rada Gminy Kłobuck.
2. *Podstawa działania podmiotu*: art. 9a ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 t.j.)
3. *Podstawa złożenia sprawozdania* : Uchwała Nr 256/XXVIII/2016 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (z zastrzeżeniem, iż kompetencje określone w punkcie XI pozostają w wyłącznej gestii Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z art. 9b ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a nie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłobucku).
4. *Termin złożenia sprawozdania*: do dnia 31 marca 2018r.
5. *Okres sprawozdawczy*: 01 stycznia 2017 roku - 31 grudnia 2017 roku

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizuje działania określone Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w związku z art. 9b ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 t.j.)

W powyżej zakreślonym okresie sprawozdawczym Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie gminy Kłobuck spotykał się siedmiokrotnie w dniach: 20.01.2017r. 09.03.2017r. 27.04.2017r. 30.06.2017r. 07.09.2017r. 26.10.2017r. 07.12.2017r. Przedmiotem posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego była ocena efektywności zadań prowadzonych w ramach procedury „*Niebieskiej Karty*”, jak również wytyczanie kierunków dla działań poszczególnych grup roboczych, powołanych w tychże sprawach. Na podstawie okresowych ocen, Zespół Interdyscyplinarny podejmował także decyzje dotyczące zasadności kontynuowania realizowanej procedury, bądź też zakończenia jej. Do udziału w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, zapraszani byli stali członkowie zespołu. Natomiast osoby, odnośnie których istnieje podejrzenie, iż są dotknięte problemem przemocy w rodzinie, a także osoby odnośnie których istnieje podejrzenie, iż stosują przemoc wobec członków rodziny zapraszane były na pierwsze spotkania grup roboczych wraz z osobami wytypowanymi do prac w grupach roboczych.

Zaplecze administracyjne Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku, natomiast jego działalność nie niesie za sobą dodatkowych obciążeń dla budżetu gminy. Podkreślić przy tym należy, że choć w wymiarze formalnym członkowie zespołu realizują działania w ramach swych obowiązków zawodowych, to w aspekcie praktycznym wymaga to od nich ponadwymiarowego zaangażowania w realizację tych czynności, gdyż udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego nie znajduje przełożenia na dostosowanie liczby innych

zadań służbowych.

Formy działalności.

W działaniach Zespołu Interdyscyplinarnego dominowały funkcje diagnostyczne i profilaktyczne. Były one realizowane przede wszystkim poprzez:

- rozmowy kierowane z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte problemem przemocy w rodzinie (w miejscu zamieszkania - w kontakcie z członkami grup roboczych)
- rozmowy kierowane z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (w miejscu ich zamieszkania - w kontakcie z członkami grup roboczych)
- rozpoznanie środowiskowe
- monitorowanie na bieżąco sytuacji w rodzinach, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte problemem przemocy (przez członków grup roboczych)
- dbałość o włączenie w system pomocy dziecku wychowującemu się w rodzinie podejrzonej o występowanie problemu przemocy, przedstawiciele placówek oświatowych (w szczególności pedagogów szkolnych)
- informowanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte problemem przemocy w rodzinie, a posiadających małoletnie dzieci, o możliwości uczestniczenia w spotkaniach grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, powołanej w Powiatowej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Kłobucku.
- udzielenie kompleksowej informacji o prawnych możliwościach rozwiązywania problemów rodzinnych, a także udzielanie pomocy w sporządzeniu pism procesowych do sądu (w szczególności poprzez przedstawiciela Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Kłobucku, a także członków grup roboczych)
- udzielanie pomocy materialnej rodzinom, odnośnie których istnieje podejrzenie, iż są dotknięte problemem przemocy (w ramach czynności podejmowanych przez pracowników socjalnych)
- udzielanie pomocy pozamaterialnej rodzinom, odnośnie których istnieje podejrzenie, iż są dotknięte problemem przemocy (w szczególności poprzez współpracę z asystentami rodziny)
- udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej, materialnej rodzinom, odnośnie których istnieje podejrzenie, iż są dotknięte problemem przemocy (w ramach czynności podejmowanych przez pracowników Ośrodka Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem).

Zespół Interdyscyplinarny w przypadkach, w których przemoc jest ukierunkowana na osoby małoletnich dzieci kieruje na zasadzie art. 569 kpc. zawiadomienia do sądu rodzinnego, pod kątem wglądu w sytuację małoletniego dziecka i ewentualnego wydania zarządzeń z art. 109§2 krio. W 2017 roku Zespół Interdyscyplinarny nie kierował do Sądu Rejonowego w Częstochowie takich zgłoszeń, natomiast Zespół skierował do Prokuratury trzy zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. W przypadkach gdy osoby, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, wykazywały skłonności do częstego spożywania napojów alkoholowych, formułowane były wnioski do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku o wszczęcie

wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu w roku 2017r skierowano trzy wnioski o leczenie odwykowe . Zespół Interdyscyplinarny podejmuje takie działania z urzędu o ile wcześniej nie uda się zmotywować osób zainteresowanych do podjęcia takich działań.

Podstawowym problemem w wypełnianiu przypisanych zespołowi funkcji jest dosyć ubogie zaplecze instytucjonalne dla możliwości udzielenia specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy domowej. Deficyty te ujawniają się w odniesieniu do poradnictwa i pomocy psychologicznej. Ogranicza to możliwość udzielenia ofierze odpowiedniego wsparcia, a nadto nie pozwala na pełną realizację funkcji diagnostycznych zespołu (np. w zakresie oceny skłonności do konfabulowania, itp.). Działania w tym wymiarze są realizowane przede wszystkim z wykorzystaniem zasobów zewnętrznych (Punkt Interwencji Kryzysowej przy Terenowym Komitecie Ochrony Praw Dziecka w Kłobucku oraz Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem). W przypadku pomocy rodzinom podejrzanych o stosowanie przemocy, w których znajdują się dzieci, Zespół Interdyscyplinarny współpracuje z Powiatową Poradnią Psychoogiczno - Pedagogiczną w Kłobucku oraz szkołami, do których uczęszczają małoletni.

Kwestie informacyjne i profilaktyczne związane z podnoszeniem świadomości mieszkańców gminy Kłobuck w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są z wykorzystaniem elementów medialnych: plakatów i strony internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłobucku (gops.klobuck@pro.onet.pl). Dzięki przekazywanym w ten sposób informacjom mieszkańcy wiedzą jakie służby należy powiadomić i do kogo można zwrócić o pomoc jeśli jest się świadkiem przemocy.

Skład Zespołu Interdyscyplinarnego, kompetencje członków.

Obrady Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzi Przewodniczący ZI, a w przypadku jego nieobecności obradom przewodniczył Zastępca Przewodniczącego.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi:

Przewodniczący: Grzegorz Kozera- zawodowy kurator sądowy

Zastępca Przewodniczącego: Sławomir Stefański- pedagog w Powiatowej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Kłobucku (oświata)

Sekretarz: Katarzyna Kurek- pracownik socjalny

Członkowie:

- Małgorzata Browińska- przedstawiciel organizacji pozarządowej; Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Kłobucku
- Dariusz Idasz- kierownik Rewiru Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Kłobucku
- Aneta Szpulak - Imielowska - przedstawiciel służby zdrowia, pielęgniarka
- Iwona Musiał- przedstawiciel oświaty, pedagog w Szkole Podstawowej Nr 1 w Kłobucku
- Sylwia Polańska- Kierownik Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem, przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości
- Halina Wróbel- przedstawiciel oświaty, dyrektor Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Kamyku
- Jacek Krakowian - przewodniczący Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych.

Wszystkie osoby wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego posiadają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe predysponujące je do wykonywania czynności merytorycznych w sferze działań z zakresu przemocy w rodzinie. W ramach wykonywanych obowiązków służbowych spotykały się one z tym problemem i nabyły umiejętności niezbędnych dla podejmowania działań pomocowych.

Dane statystyczne, dotyczące realizowanej procedury „Niebieskiej Karty”.

W 2017 roku wszczęto procedurę „Niebieska Karta” u 45 rodzin, wpłynęło 51 kart. 16 „Niebieskich Kart” z terenu gminy Kłobuck, natomiast 35 „Niebieskich Kart” z terenu miasta Kłobuck. Dwie procedury „Niebieskiej Karty” wszczął pracownik socjalny, natomiast pozostałe „Niebieskie Karty” zostały założone przez funkcjonariuszy Policji.

W każdej ze spraw była powoływana była grupa robocza, w skład której standardowo wchodził pracownik socjalny i dzielnicowy. W zależności od zdiagnozowanych potrzeb rodziny skład grupy roboczej poszerzony był o innych specjalistów: przedstawicieli oświaty, osoby zajmujące się problemem uzależnień, mediacji rodzinnej, psychologów, terapeutów, jak również kuratorów sądowych.

Procedura „Niebieskiej Karty” została zakończona u 38 rodzin. 13 „Niebieskich Kart” dotyczących 13 rodzin, które zostały założone w 2016 r. zamknięto w 2017 r. Najczęstszą przesłanką uzasadniającą zakończenie procedury „Niebieska Karta” było wyczerpanie przez członków grup roboczych możliwości oddziaływania wobec rodziny, odnośnie której zachodziło podejrzenie, iż jest dotknięta problemem przemocy, przy jednoczesnym braku czynników które wskazywałyby, że w środowiskach tych występuje przemoc. W większości w sprawach tych, wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” nastąpiło na podstawie jednorazowego, incydentalnego zachowania nacechowanego agresją, do którego doszło pomiędzy osobami zamieszkującymi w rozdzielaniu. Często też, przeprowadzone czynności diagnostyczne wskazywały na potrzebę udzielenie rodzinie pomocy i wsparcia w rozwiązaniu problemów, które nie były jednak związane z występowaniem przemocy w tych środowiskach.

Potrzeby w zakresie realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- Zapewnienie możliwości udzielania schronienia ofiarom przemocy w rodzinie.

W uzasadnionych przypadkach konieczne jest zapewnienie bezpieczeństwa ofiary przemocy poprzez odizolowanie jej od sprawcy. Problem ten możliwy jest do rozwiązania w dwojaki sposób- bądź to poprzez nawiązanie odpowiedniego porozumienia z władzami miasta Częstochowa w zakresie pokrywania kosztów pobytu mieszkańców gminy Kłobucku w tamtejszym Ośrodku Interwencji Kryzysowej, bądź to uruchomienia profesjonalnego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (w porozumieniu z właściwymi komórkami pomocy społecznej szczebla powiatowego).

- Profilaktyka przemocy w rodzinie.

Zachowania przemocowe są przejmowane na drodze niewłaściwych wzorców funkcjonujących w obrębie naturalnego środowiska rodzinnego. Dlatego też, ogromne znaczenie dla kształtowania właściwych postaw u dzieci wywodzących się ze środowisk dotkniętych tym problemem ma możliwość zaprezentowania im alternatywnych, społecznie akceptowanych wzorców zachowania pozbawionych przemocy, w szczególności metod rozwiązywania sporów i konfliktów bez zachowań

nacechowanych agresją. Stosunkowo najlepszym miejscem dla realizacji takich zadań jest świetlica środowiskowa. Powołanie takiej placówki stanowiłoby również realną, pozamaterialną formę pomocy rodzinom dotkniętym ubóstwem, w których występuje niewydolność w kwestiach opiekuńczych i wychowawczych.

- Zapewnienie możliwości cyklicznego szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Tak jak w przypadku każdego zagadnienia, tak i w kwestiach dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ujawniają się nowe trendy i koncepcje skutecznego radzenia sobie z tym problemem. Dbałość o to, aby osoby zajmujące się problemem przemocy posiadały najbardziej aktualną wiedzę na temat zjawiska przemocy znajduje realne przełożenie na ich rolę i działania podejmowane w obrębie Zespołu Interdyscyplinarnego. Koniecznym zatem jest zapewnienie przez organ prowadzący środków na takie szkolenia (w tym pokrycia, czy dofinansowania do szkoleń realizowanych we własnym zakresie). W szczególności, rozważyć należy możliwość sfinansowania kosztów profesjonalnego szkolenia przynajmniej dla części członków Zespołu Interdyscyplinarnego, który pozwoliłby im na uzyskanie pełnych kwalifikacji pozwalających na pracę terapeutyczną ze sprawcami przemocy w rodzinie. Nabyte w ten sposób umiejętności mogłyby być przez nich później wykorzystane w pracach zespołu.

Rada Miejska UMiG Kłobuck zabezpieczyła środki w budżecie gminy na realizację zadań własnych w 2017 r.

W raporcie Najwyższej Izby Kontroli z dn. 26 kwietnia 2016 roku. , opisującym wyniki przeprowadzonej kontroli dotyczącej „Pomocy osobom dotkniętym przemocą domową” w województwie śląskim, zwrócono uwagę na kwestię diagnozowania problemów przemocy w rodzinie, zwłaszcza w kontekście zadań spoczywających na samorządach gminnych, które odpowiedzialne są za tworzenie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Kłobuck po zapoznaniu się z wynikami raportu wystąpił o zabezpieczenie w budżecie gminy środków na przeprowadzenie badań będących przedmiotem niniejszego wystąpienia, jak również wyasygnowania środków na poprawę infrastruktury i rozwój istniejącego zaplecza pozwalającego na skuteczne udzielenie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Fundusze takie zostały zabezpieczone, a w ich ramach wykonano „*Diagnozę problemów społecznych na terenie Gminy Kłobuck*”. W oparciu o diagnozę Zespół Interdyscyplinarny sporządził Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kłobuck na lata 2018 - 2022.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kłobucku

mgr Teresa Duraj-Stefańska